

АГЕНЦИЈА за ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ОЖАЛБЕНИ ПОСТУПАК најчешћи разлози за поништење решења & обавезе првостепеног органа

јуни 2009.

САДРЖАЈ

- **Увод**
  - **Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање**
  - **Битне повреде правила поступка**
  - **Погрешна примена материјалног права**
  - **Обрачун трошкова и ПДВ**
  - **Решење о прикључењу**
  - **Обавезе првостепеног органа у ожалбеном поступку**
-

УВОД

Од јуна 2005.године до јуна 2009.године примљено преко **430 жалби**

Одлуке у другом степену-најчешће поништај, преко **10 жалби одбијено**

Разлози за поништај-сви по ЗУП-у:

-погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање

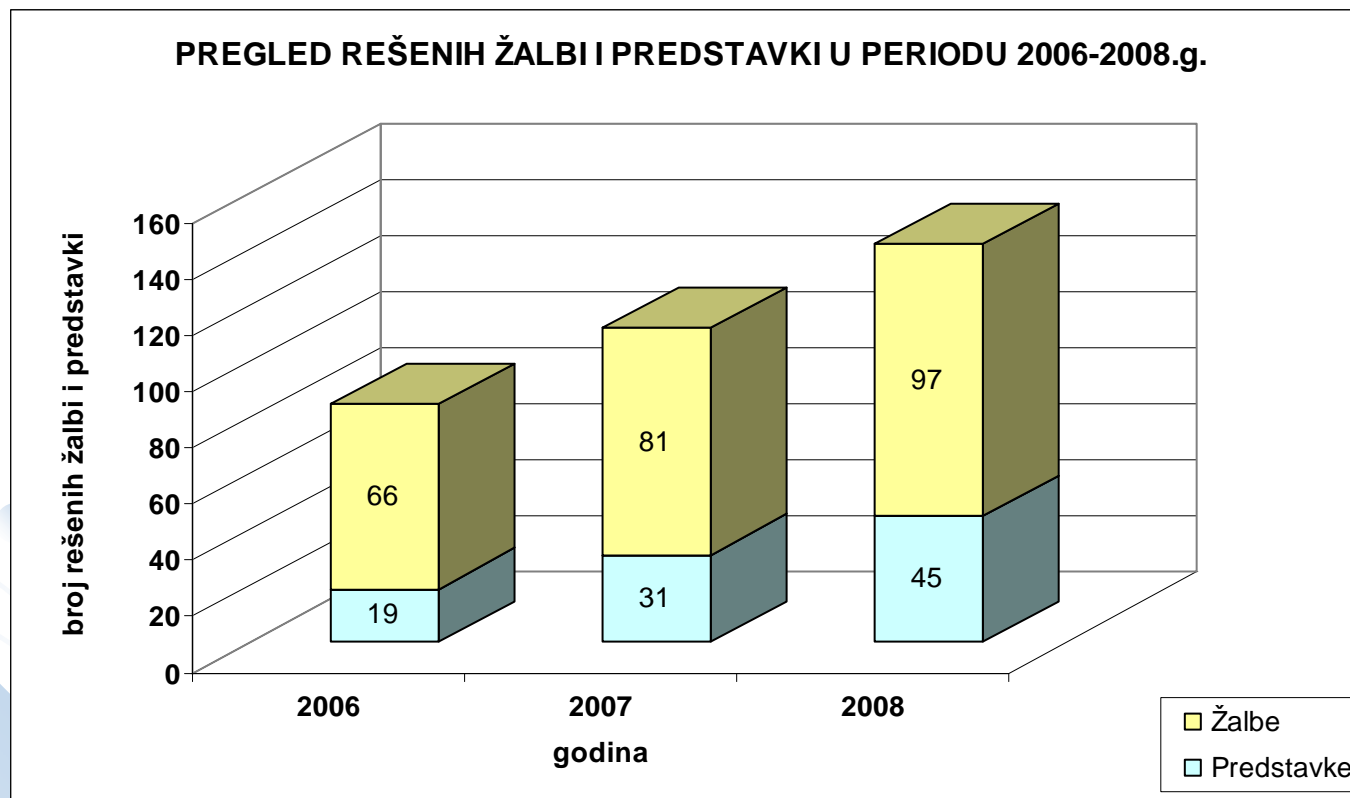
-погрешна примена материјалног права

-битне повреде правила поступка

У највећем броју случајева уочене су повреде правила поступка, с тим што неке погрешне процесне одлуке проистичу и из непотпуно утвршеног чињ.стања или погрешне примене мат.права

УВОД

Преглед решених жалби 2006.- 2009.

УВОД

Преглед за примљених жалби 01.01.-01.06.2009.

Привредна друштва	представке	жалбе	укупно
Југоисток доо Ниш	7	14	21
Електросрбија доо Краљево	10	35	45
Електровојводина доо Нови Сад	3	13	16
Центар доо Крагујевац	0	3	3
Електродистрибуција доо Београд	3	10	13
УКУПНО	23	75	95

Битне повреде правила поступка

Битне повреде правила поступка које се најчешће дешавају у пракси су:

- Повреда начела саслушања странке члан 9. ЗУП-а
- Погрешна примена одредбе члана 134-138. ЗУП-а
- Погрешна примена одредбе члана 58. став 2. ЗУП-а
- Погрешна примена одредбе члана 127. став 3., а у вези члана 58. став 2. ЗУП-а
- Погрешна примена одредбе члана 121-123. ЗУП-а
- Поступање противно одредбама ЗУП-а којима се прописују рокови за поступање органа надлежног за решавање
- Поступање противно одредби члана 232. став 2. ЗУП-а
- Поступање противно одредбама 64-68. ЗУП-а
- У предметима недостају потврде о извршеном достављању

Битне повреде правила поступка

- Повреда начела саслушања странке - члан 9., а у вези са чланом 133. Закона о општем управном поступку. Решење о одобрењу за прикључење не може се донети у скраћеном поступку (члан 131. ЗУП-а), већ се мора спровести посебан испитни поступак (члан 132. ЗУП-а). Како природа правне ствари налаже да се поводом захтева за издавање одобрења за прикључење мора извршити увиђај на терену, то се, сагласно одредби члана 139. ЗУП-а, мора одредити и усмена расправа;

Битне повреде правила поступка

- Погрешна примена одредбе члана 134-138. ЗУП-а. Доноси се закључак о прекиду поступка а да нису испуњени услови за прекид, јер нема претходног питања у смислу ЗУП-а (уговор о изградњи прикључка, измирење дуга за утрошену електричну енергију, изградња енергетског објекта који је услов за прикључење, није предходно питање у смислу ЗУП-а);

Битне повреде правила поступка

- Погрешна примена одредбе члана 58. став 2. ЗУП-а. (захтев се одбацује због недостатака у поднеску, а да у списима нема доказа да је странка позвана да достави недостајућу документацију, или је позвана али није упозорена на последице пропуштања рока за доставу);

Битне повреде правила поступка

- Погрешна примена одредбе члана 127. став 3., а у вези члана 58. став 2. ЗУП-а. (захтев се одбацује а да у списима нема доказа да је странка позвана да достави недостајућу документацију, или је позвана али није упозорена на последице пропуштања рока за доставу, или се тражи достава документације, за коју доставу у смислу материјалних прописа, нема основа);

Битне повреде правила поступка

- Погрешна примена одредбе члана 121-123. ЗУП-а (поступак се обуставља, а да странка није одустала од захтева);

Битне повреде правила поступка

- Поступање противно одредбама 64-68. ЗУП-а – садржина и начин вођења записника о важнијим радњама у поступку - записник о усменој расправи, записник о увиђају (записник је нејасан, нечитак, не садржи обавезне делове и чињенично стање од значаја за решавање);

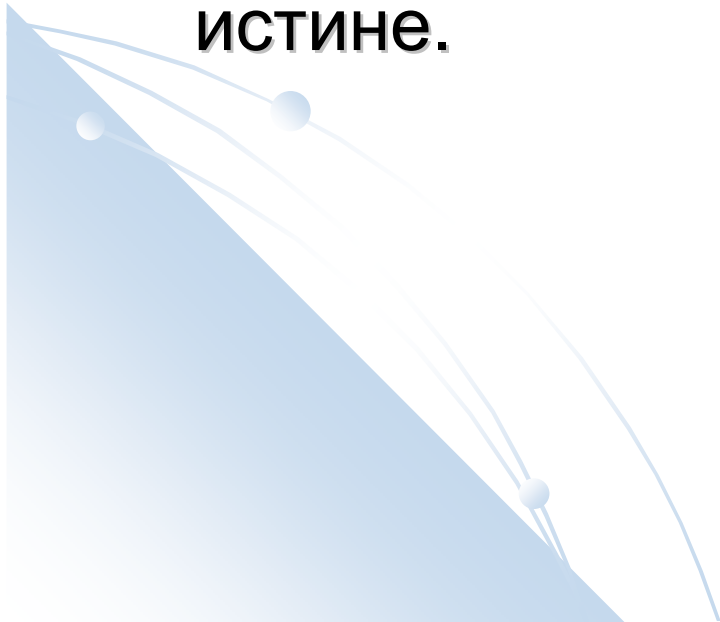
Битне повреде правила поступка

- У предметима недостају потврде о извршеном достављању (доставница) управне одлуке и других отпранака у поступку (обавезно лично достављање – члан 77. ЗУП-а);

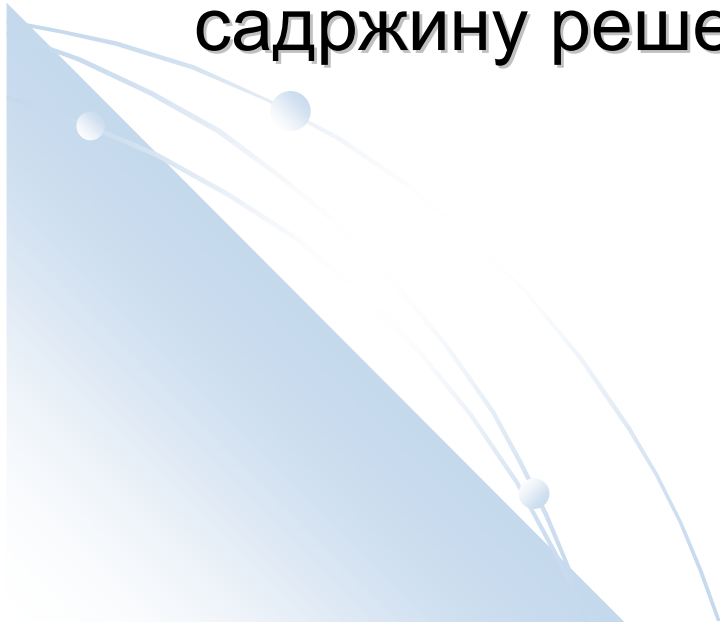
Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање

- У поступку који претходи доношењу решења морају се утврдити правилно и потпуно све чињенице и околности од значаја за доношење законитог и правилног решења (одлучне чињенице) – члан 8. ЗУП-а – начело истине.

Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање

- Полазећи од садржине решења о одобрењу за прикључење (члан 53. Закона о енергетици и 10. Уредбе о условима испоруке електричне енергије), релевантне чињенице су оне чињенице које опредељују прописану садржину решења.

Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање

У циљу утврђивања ових чињеница, неопходно је:

- извршити увиђај на терену и анализу стања дистрибутивне електроенергетске мреже којој гравитира објекат подносиоца захтева
- странкама омогућити да остваре и заштите своја права и правне интересе – упознати их са утврђеним чињеничним стањем и омогућити им учешће у извођењу доказа (члан 125. ЗУП-а).

Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање

Пропуст органа у погледу утврђивања
чињеничног стања, основ је за поништење
решења у смислу члана 232. ЗУП-а.

Погрешна примена материјалног права

- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/04)
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 47/03 и 34/06).
- Уредба о условима испоруке електричне енергије („Службени гласник РС“, број 107/2005).
- Методологија о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључка на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије („Службени гласник РС“, број 60/06, 79/06, 114/06, 14/07 и 9/09)
- Технички прописи (Правилници).
- Други прописи чију примену налаже конкретан случај (најчешће код оцене активне легитимације) - Закон о основама својинскоправних односа, Закон о одржавању стамбених зграда итд.
- Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, број 84/2004, 86/2004, 61/2005 и 61/2007).

Погрешна примена материјалног права

Порез на додату вредност обрачунава се непосредном применом Закона о порезу на додату вредност, као приход буџета Републике Србије и, у смислу одредбе члана 42. истог, исказује у испостављеном рачуну.

Утврђивање ПДВ-а решењем о одобрењу за прикључење противно је Закону о порезу на додату вредност, као и одредби члана 53., а у вези члана 55. Закона о енергетици (ПДВ није трошак прикључка у смислу Методологије)

Решење о прикључењу

Елементи Решења (члан 196. став 3. ЗУП-а)

ОБАВЕЗНИ ЕЛЕМЕНТИ:

- Увод (члан 197. ЗУП-а)
- Диспозитив /изрека решења (члан 198.)
- Образложење (члан 199.)
- Упутство о правном средству (члан 200.)
- Назив органа који доноси решење, евид. број и датум доношења решења, потпис овлашћеног службеног лица и печат, или само факсимил (члан 196. став 3. ЗУП-а)

Недостатак прописаног елемента у решењу представља битну повреду правила поступка, која је основ за поништај решења у жалбеном поступку, у смислу члана 232. став 2. ЗУП-а, а о чему другостепени орган води рачуна по службеној дужности.

Решење о прикључењу

1. Увод Решења (члан 197. ЗУП-а)

Садржина увода:

- назив органа који доноси решење
- пропис о надлежности тог органа
- име странке и њеног законског заступника или пуномоћника (ако га има)
- предмет поступка-кратко означање да се ради о управној ствари издавања одобрења за прикључење
- назначење акта којим се службеном лицу даје овлашћење за вођење управног поступка и доношење решења.

Решење о прикључењу

1. Увод Решења (члан 197. ЗУП-а)

- Најчешће грешке у Уводу решења:
- позивање на Методологију, Закон о електропривреди, Закон о планирању и изградњи, ненавођење акта којим је дато овлашћење за вођење поступка и доношење решења лицу које је потписано као доносилац решења

Решење о прикључењу

Увод решења којим се решава о захтеву за прикључење (1)

- У уводу Решења којим се одобрава прикључење треба навести само оне чланове закона којима се утврђује надлежност првостепеног органа за доношење решења, нпр:

- **члан 51-52.** Закона о енергетици (увек)

и

- адекватан члан Закона о општем управном поступку.

Решење о прикључењу

Увод решења којим се решава о захтеву за прикључење (2)

- Решење се доноси на основу следећих чланова ЗУП-а, и то:
- члан **192. ЗУП-а** када првостепени орган доноси решење о прикључењу, као и када одбија захтев за прикључење због нпр. непостојања енергетско/техничких услова или других разлога због којих није могуће усвојити захтев за прикључење
- члан **225-227. ЗУП-а** када првостепени орган, испитујући поднету жалбу, оцени да су жалбени наводи основани, па донесе ново решење којим замењује решење које се жалбом побија

Решење о прикључењу

Закључак о одбацавању захтева-Увод (2)

- У уводу Закључка којим се захтев одбацује, поред члана 51-52. Закона о енергетици, наводи се и одговарајући чл. ЗУП-а, и то:
- **члан 115 став 1. ЗУП-а** – нема процесних претпоставки за покретање поступка (нпр. подносилац захтева нема активну легитимацију за подношење захтева за прикључење)
- **члан 127. став 3, а у вези са чланом 58. став 2. ЗУП-а** – када у остављеном року странка не допуни захтев за прикључење достављањем траженог доказа у накнадно остављеном року. Предуслов за доношење овог закључка је да је странка била упозорена на последице пропуштања накнадно одређеног рока из позива, као и да орган поседује прописан доказ о уручењу позива за исправку поднеска

Решење о прикључењу

Закључак о обустављању или прекиду поступка-Увод (3)

1. У уводу **Закључка којим се поступак обуставља**
  - **на захтев странке** - члан **121. став 2.** или **122. став 3.** Закона о општем управном поступку, може се донети само уколико то странка захтева
  - када странка не достави органу доказ да је покренула поступак пред другим надлежним органом или судом за **решење претходног питања** у остављеном року, на основу члана **137. став 3.** ЗУП-а, доноси се закључак о обустави поступка-сматра се да је странка одустала од захтева
2. У уводу **Закључка којим се поступак прекида** наводи се члан **134. став 1.** ЗУП-а (дакле, постоји питање које је самостална правна целина без чијег претходног решења није могуће решити ствар, а за чије решење је надлежан суд или други орган).

Решење о прикључењу

2. Диспозитив решења (члан 53. Закона о енергетици и члан 198. ЗУП-а)

Диспозитивом решења се решава о предмету поступка (захтев се усваја или одбија). Диспозитив решења, када се захтев странке усваја, мора садржати:

- податке о објекту који се прикључује (објекат купца односно произвођача), одобрена снага, вршно оптерећење, врсту уређаја за мерење, снага/струја осигурача, итд.
- **важно:** начин и техничке услове прикључења као и само **место прикључења** тј. навођење тачке у којој се врши прикључење на дистрибутивни систем (вод, СТС, МБТС, као и где се ти објекти налазе у односу на објекат подносиоца захтева...), како би се јасно видело који објекти чине „прикључак“, тј. шта је подносилац захтева дужан да плати на име трошкова који су настали одобравањем конкретног прикључења
- место и начин мерења (од значаја за разграничење одговорности за предату енергију)
- трошак прикључка и други елементи прописани Законом и Уредбом

Решење о прикључењу

Трошак прикључка као део диспозитива решења

Најчешће грешке у диспозитиву Решења

- укупан трошак прикључка утврђен решењем садржи исказан ПДВ, а што је супротно Закону о ПДВ-у(уместо да ПДВ буде исказан на рачуну)
- У решењу одлучено да је висина трошкова прикључка утврђена Уговором број... од...

Решење о прикључењу

Образложење решења (члан 199. ЗУП-а)

- У пракси, велики број решења нема образложење које садржи све елементе прописане чланом **199. став 2. ЗУП-а**, па се из овог разлога оваква решења поништавају услед немогућности оцене законитости решења што чини битну повреду правила поступка, а о чему другостепени орган мора водити рачуна по службеној дужности.
- Јасно и потпуно указивање на одлучне чињенице утврђене у поступку, прописе и разлоге који су руководили првостепени орган да одлучи као у диспозитиву, умањује могућност да странка другостепеном органу изјави жалбу у којој наводи да јој није јасно из којих разлога и на основу којих прописа је решено као у диспозитиву.

Решење о прикључењу

Образложење решења (члан 199. ЗУП-а)

Решење се може сматрати законитим, између осталог, само уколико образложење решења, поред описа садржине захтева странке, садржи и следеће елементе, и то:

- опис чињеничног стања и разлоге који су били одлучни при оцени доказа
- образложење разлога због којих није био уважен неки од захтева странке
- правне прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на решење какво је дато у диспозитиву
- образложење начина на који је утврђена висина конкретног трошка прикључка, при чему се посебно образлажу:
  - (1) појединачни трошкови прикључка по позицијама из Методологије
  - (2) извршена **корекције трошкова прикључка** за радове, материјал, опрему и услуге које је сносио корисник у вези са изградњом прикључка а који су посебно исказани у обрачуну трошкова прикључка по позицијама,
  - (3) корекција(умањење) за трошак ДТС-а када је странка учествовала у финансирању изградње енергетских објеката вишег напонског нивоа од нивоа на који се прикључује.

Решење о прикључењу

Поука о правном средству (члан 200 ЗУП-а)

- Јасно упућивање ком органу се изјављује жалба, у ком року се изјављује од дана уручења, у колико примерака, и са коликом таксом и ком органу се жалба предаје.

ДОСТАВЉАЊЕ РЕШЕЊА

- Достављањем решења странци решење у смислу ЗУП-а, производи правно дејство
- Првостепени органи често не располажу адекватним доказом о датуму уручења решења странци

Обавезе првостепеног органа у ожалбеном поступку

- Поступање противно одредбама ЗУП-а којима се прописују рокови за поступање органа надлежног за решавање (члан 208. став 1. ЗУП-а – рок за доношење решења, члан 228. став 1. ЗУП-а – достављање жалбе са списима предмета другостепеном органу);

Обавезе првостепеног органа у ожалбеном поступку

- Поступање противно одредби члана 232. став 2. ЗУП-а (првостепени орган је дужан да у свему поступи по другостепеном решењу);

АГЕНЦИЈА за ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

Зора Грбић

Виши стручни сарадник за управно-правне послове

Ивана Спасић

Самостални стручни сарадник за управно-правне послове

Драгана Јосимовић

Руководилац Сектора за правне послове

Београд, Теразије 5 / V

www.aers.org.yu

E-mail: aers@aers.org.yu